

Ромът прилича на коня, на ездитния, подчинения кон, макар в своята житетска орисия той да „снема“ във и чрез себе си белези и на другите видове коне – товарни и табунни, на които Б. Мизов обръща специално внимание.

Конят иска да бъде във и сред табуна, на свобода и воля да преодолява със себеподобните си пространството на природата и живота. Той иска да бъде развързан и независим, подчинен единствено на вътрешните закони и йерархизацията в табуна. Табунът е онова сакрално пространство на придвижващото се движение, той е мобилната форма на реализиращата се свобода в общностното ѝ изражение.

Но конят може да се отдели, да се изолира от табуна. Може да му се отнеме свободата, да се прекърши непокорността му, да се окажи устремът на волята за движение, за прекосяване на пространството единствено по вътрешните потребности на неговата общност. Той може да стане способен да преодолява пространството вече само под ръководството, съобразно желанието, посоката и избора на движението от своя водач, под неговия надзор и контрол. Той трябва да се съобразява с неговите прищевки, намерения, самоволни и самодоволни произволности. По този начин, отдалечен от табуна, на коня се отнема непрекъснатостта на движението. Тук става въпрос за непрекъснатост, която е породена от собствените потребности и желания, от собствения избор в пространството.

Отделеният, изолираният кон също може да има непрекъснатост на движението, но тя вече е регулирана, прекъсвана, контролирана, съобразена с други намерения и цели. Тя е зависима от непредсказуемостта на „висшестоящия“.

Циганинът прилича на коня. И той винаги иска да има връзка с обществото, да го приемат в него. Да е подчинен равнопоставено на координиращите и йерархичните връзки, на които и другите са подвластни. Да има като тях избор на свобода и зависимост от общите правила. Но това при и за него не съществува. Той винаги, исторически, тъкмо поради социалния си статус, е бил изолиран, маргинализиран, отделен, страдателен, пасивен за големите пробези на общността в историческото пространство. Винаги е бил регулиран безпощадно, преследван до изнемога. Винаги е трябало да се съобра-